

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadóhivatalhoz átveve:	
Egész évre	18 kor.
Megpedig	4 .
Postán átveve:	
Egész évre	20 kor.
Megpedig	5 .
Postán átveve:	
Egész évre	24 kor.
Megpedig	6 .

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hétfő és kedd utáni napok kivételével.
 Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Nagyvárad, Apáczai-utca 2.
 A szerkesztőség kizárólag visszamutató vagy megörökösre nem vállalkozik.
 Előfizetések és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézendők.
 Egyes szám ára 3 fillér.

NAGYVÁRAD, július 27.

Az erzsébetvárosi választás.

Okulhatott az erzsébetvárosi választáson Barabás; de okulhatott mindenki. A közmondás csak két olyan székéről tud, a melyek közt a földön lehet maradni, Barabás ime három szék közt pottyant, de nagyot.

A mi a Barabásra vonatkozólag igen érzékeny bukást illeti, hát biz az meglehetősen elbizakodottság és egy kis telhetlenség következménye. Barabásnak nem lett volna szabad itt hazynia a vidéket. Ha akár a nagyváradit, akár az aradi mandátumot tartja meg, mind a kettőhöz komoly és tiszteletreméltó kötelekék fűzték. Nagyvárad tette országosan ismertté Barabás nevét, Arad pedig nemcsak mandátumával, hanem diszpozíciójával is kitüntette Barabást, híressé lett fiát. Barabásnak egyik sem kellett. Utolsó időkben oly szuverén magaslattól diskurált mindketvő városról, mint a schwarzburgsodershauseni Serenissimus. Fővárosi mandátum kellett neki s mikor megkapta, nem volt gondja rá, hogy meg is tartsa. A mikor a gondatlanság kiderült, Barabás már elbukott. A ki olyan keveset törődik a kerületével, azzal a kerület sem törődik többet.

Annak dacára Eötvöst nem a függetlenségi szavazók választották meg.

Erzsébetváros eddig leltári mameluk kerület volt Olyan, mint annak előtte szeretett szülővárosunk, Nagyvárad. A nagy nemzeti megtisztulás után maradt még ott elég salakja a régi rendszernek, épp úgy, mint szeretett szülővárosunkban, Nagyváradon. Ezek most 48-as borbujták az Erzsébetvárosban épp úgy, mint Nagyváradon s találtak magukhoz méltó képviselőjelöltet Eötvös Károlyban; a ki azóta viseli is immár a képüket.

Barabás, hiába, minden fővárosi ambíciói mellett csak megmaradt egyenes vidéki urnak. Fogalma sem volt azokról a huncutságokról, a melyekkel ellene támadtak. A zsidó választókat a keresztények ellen ingerelték, Barabás neve alatt. Szövetkeztek a szociáldemokratákkal s azokat, mint valami idegen fajt, megérkezésükkor a Marseillaise-vel fogadták. Terrorizmus, hazudozás, becsapás szövetkezett haladópartiakkal és szociáldemokratákkal s a jeles társaságból támadt fel Eötvös Károly erzsébetvárosi mandátuma.

Jobban is illik ő oda, mint a becsületes nagykereskedő néphez.

A politikai szélkakas klasszikus példája Eötvös, a ki mameluk tudott lenni 67 után, de a 48-as érának ellenzékéül szegődik.

Nem is azt hozzák fel mellette hívei, hogy valami kiváló politikus Eötvös. Szó sincs róla. Az irói tehetségét dicsérik s

ezért tartják szükségesnek, hogy bent legyen a képviselőházban.

Hát biz ez gyenge ürügy. Ha elfogadjuk, akkor eo ipso bent kell ülnie a képviselőházban mindenkinek, a ki jobb író Eötvösnél — már pedig akkor, hála Istennek, a fényes palota ott a Duna mentén kicsinynek bizonyulna. Más miatt kell Eötvösnek bejutnia a parlamentbe.

Az alkotmányunkért vívott harcban megismertük egymást. Megtanultuk, hogy a kinek Istene nincs, nincs annak hazája sem. A mi vallástalan alak csak felburjánzott nálunk, az mind ott settenkedett a kétféjű sas árnyékában; az aranyborjú mellett meghódolhattak a réz-sasnak is. Az új korszak természetesen igyekszik ezektől az alakoktól hamarosan megtisztítani magát, ők pedig, mint a kefe alatt a zsirfolt, csak annál görcsösebben ragadnának bele a hatalomba. Kemény legyen az a kefe, amely velük el akar banni.

Eötvös megválasztása intő lecke. Ne bizzuk el magunkat, mert egyelőre csak a nyílt ellenségeket győztük le. A titkos ellenségek itt járnak, 48-as taktusra verik a mellüket s csak a tetteknél derül ki, hogy bizony ő kelmék egy nemzetközi szövetkezet tagjai, akik kitérik cimerünk-ből a kétfős keresztet s leszaggatják lobogónk kétharmadát. Ezek fogadták meg most fiskálisnak Tisza-Eszlár kipróbált vitézét, Eötvös Károlyt.

Dr. K. A.

„TISZÁNTÚL“ TÁRCZÁJA.

A kelepce.

Írta: Arjoll.

»Kedves barátom!

Egy hajszálon múlt, hogy a hőse nem lettem egy drága kis tragikomédiának. Kezeim már a csapdában voltak és csöpp hiba, hogy — férjje nem lettem.

Képzeld csak, milyen lérij vált volna belőlem! Én belőlem, aki a házasságot kölcsönös öngyilkossági kísérletnek tartottam örök életemben és aki úgy udvaroltam a lányoknak, asszonyoknak, mint nyári verőfényben a csapodár pillangó a gyöngye szálló virágoknak! . . . Én, aki mindent fölládoztam azért, hogy mindig a nők mellett lehessenek, velük cseveghessek, róluk álmodhassak . . .

S mégis majdnem megtörtént a végzetes lépés. Te bizonyára ámulva olvasod e sorokat és halgatagon kérdezed önmagadtól: ki légyen szerelmem tárgya, hogyan és mikor ismerkedtem meg vele? Nos tehát, hogy közmondásos türelmedet ne tegyem próbára: elárulom az egész viszonyt minden aprólékos részletét. Olvasd igaz soraimat és okulj belőlük!

Az utcán ismerkedtem meg vele. Egy nagykerékű hintó robogott az uton és a toporzékoló lovak ott majdnem elütötték — őt, amikor hirtelen már majdnem és saját életem kockáztatásával megmentettem a biztos elgázolás veszedelmétől.

Megmentettem és micsoda jutalomban részesültem nemes tettemért!

Persze, akkor még halvány sejtésem sem volt az alattomos cselszövésről. A mig ő reszketve az izgalomtól, zavartan tisztogatta bepiszkolt ruháját, eddig én biztató szóval vigasztaltam és segítségére igyekeztem lenni. Erre ő barátságosan felém biccentett fölborzalt hajú fejcskájával, hamiskásan mosolygott és nyugodtan — tovább folytatta az utját. Ruhája és viselkedése után itélve fiatal asszonynak látszott.

Természetes, hogy dacára rövid ideig tartó ismeretségünknek, minden ismertető jelét jól megjegyeztem magamnak. Arcának szép vonásaira még most is tisztán emlékezem. Termete olyan volt, mint a szökellő őz és ruhája a legutolsó divat szerint készült. Valahányszor találkoztam vele, méla meghajlással üdvözöltem és kalapomat a földig emeltem meg előtte.

Nemrég, mikor újból összehozott bennünket a véletlen, s én a szokásos előzékenységgel köszöntöttem kedves ismerősömet, felém közeledett és megszólított:

— Bizonyára különösnek fogja találni, hogy megszólítottam; de kérem, mondja csak, miért zárkózik el annyira a szorosabb ismeretség lehetősége elől? Hisz ön az én életem megmentője!

Szavait édes, varázslatos mosoly kísérte és elárulta a nevét is.

Kísérőjéül szegődtem és bizalmas csevegés közben lassan megindultunk a népes utcán. Néhány perc múlva már a legjobb barátokká lettünk.

Mikor elváltunk egymástól, így szólt:

— Kérem, jöjjön el hozzánk, látogasson meg bennünket minél előbb! Bármikor tetszik — estefelé Nagyön fogunk örvendeni: én — és Petrovics Iván.

Azzal ismét csábosan nevetett és megmondta lakásának pontos címét.

Kissé zavarba jöttem, de rögtön tisztában voltam, hogy az a Petrovics Iván ennek a kedves asszonykának — a férje. Akaratlanul is hümmögtem ennél a gondolatnál és a mikor bucsupillantást vettem a szépséges menyecske felé, föltevém mind erősebbé vált és szentül meg voltam győződve, hogy kedves nőismerősöm egy jómódu városi polgárnak csinos felesége.

De nagy meglepetésemre mégegyszer visszafordult és leírhatatlan nyájassággal szólt felém:

— Petrovics Iván és én az estéket rendszerint egyedül szoktuk otthon eltölteni; jöjjön el, legalább nem lesz olyan unalmas az idő! . . .

Fejével ismételtelen olyan kecsesen biccentett, tüzes szemével epedőleg nézett reám és e tekintetek a legédesebb elragadtatással töltötték el bensőmet.

Megint elgondolkodtam és fontoskodva hümmögtem magamban.

— Hm! Hiszen egész értelmes módon adta tudomásomra, hogy Petrovics Iván valami olyasféle unalmas tráter lehet, mint egy fáradt vándor hosszú gyaloglás után . . . Ez mindenestre egy lépéssel közelebb hozott a célhoz . . .

Másnap este tényleg elmentem hozzájuk látogatónak: azaz, ő hozzá és Petrovics Ivánhoz.

Wekerle ischli utja. *Wekerle Sándor* miniszterelnök a jövő hét elején utazik Ischlbe a királyhoz, hogy jelentést tegyen a politikai helyzetről. Beavatott körök azt vélik, hogy a miniszterelnök e kihallgatásán szóba kerül *Juszt Gyula* házelnöknek valóságos belső titkos tanácsossá leendő kinevezése.

Félhivatalos cáfolat. A pozsony-bécsi villamos vasut terve kapcsán az az állítás történt, hogy ezt a vasutat *Frigyes* főherceg kívánja, vagy támogatja. A legilletékesebb helyről fölhatalmazták a Bud. Tud.-ot annak a leghatározottabb kijelentésére, hogy *Frigyes* e vasuterrvel semmiféle összeköttetésben nincsen.

Uj horvát osztályfőnökök. Mint hírlik a hivatalos lap egyik legközelebbi száma fogja közölni az új horvát osztályfőnökök kinevezését, még pedig *Nikolic* Vladimiret bánhelyettesé és belügyi osztályfőnöké, *Badaj* Sándor drt igazságügyi és *Rojc* Milán drt vallás és közoktatásügyi osztályfőnöké.

Désy Zoltán Marosvásárhelyt. *Désy* Zoltán államtitkár ünnepélyes fogadtatására Marosvásárhelyt minden előkészület megtörtént úgy a város, mint a vármegye részéről. Az államtitkárt a város nevében dr Bernáth Lajos polgármester, a vármegye nevében *Farkas* Albert alispán üdvözlők.

Az erzsébetvárosi mandátum. Budapest székesfővárosi VII. kerülete husz óras kemény küzdelem után *Eötvös* Károlyt választotta meg 915 szótöbbséggel képviselőnek. A győztes párt diadalában szerfelett trimufált, pedig *Eötvös* Károlyt illetőleg nem ártott volna egy kis módot tartania az örömmek. A kibukott *Barabás* Bélát egy nagykörösi sürgöny szerint Nagykörös város független polgársága

Az asszonyka minden bővebb magyarázat nélkül, egyszerűen csak *Petrovics* Ivánnak mutatta be a ház urát. Ebből állott az egész külső formalitás. Mint éles megfigyelő, alaposan szemügyre vettem a már őszbe csavarodó férfit, aki, itéletem szerint, mindenesetre háromszorta idősebb lehetett a csinos asszonykánál. S ismét hólogattam a fejemmel:

— Hm, hm!

De az asszonyka, anélkül, hogy szemének egy pillantásával is elárulta volna gondolatát, szembeszédde ezt intette felém:

— Látod, milyen unalmas ez a *Petrovics* Iván! No, de azért ne-ítélj el. Az Isten szerelméért, ne áruld el magad!

Fájdalmas, bánatos szemhunyorogással feleltem:

— Nyugodj meg, szép asszony, mitől se tartsz!

Petrovics Iván egykedvűen nézett bennünket. Végre kiandagolt a szobából és mi egyedül maradtunk a kedves, kis szobában. Egy alacsony díványra telepedtünk és valami pajkos játékba kezdünk, a melynek — magam sem tudom hogyan — az lett a vége, hogy én a törhetetlen szerelemről beszéltem neki és bámulatos kitarással csóközönnel halmoztam el űde arcát és bársonyos kezecskéjét . . .

Szórakozásunkat kívülről behallatszó csöngetés zavarta meg. Nemsokára *Petrovics* Iván is belépett hozzánk. Az asszonykát sietve magam mellé ültettem és a lehető legnagyobb egykedvűséggel bámultam a belépőre. A csókok nem zavarták meg nyugalmamat.

Ekkor hirtelen valami váratlan, valami hihetetlen dolog történt. A nélkül, hogy csak egy szóval is fölhatalmaztam volna az asszony-

akarja mandátumhoz juttatni. Ellenében a nagykörösieknek *Eötvös* állítólag *Kaas* Ivor bárót ajánlta.

Barabás bukása hírére fővárosi tudósítónk szerint a marosvásárhelyi polgárság is mozgalmat indított, hogy *Barabás* Bélával a marosvásárhelyi kerület jelöltségét elfogadhassa.

Tekintettel arra, hogy *Barabás* Marosvásárhelyhez rokoni kötelékek is fűzik, nem lehetetlen, hogy *Barabás* e kerület jelöltségét elfogadja.

A marosvásárhelyi polgárság másik része *Fenyvessy* Soma jelöltségét még *Barabással* szemben is hajlandó fenntartani.

A függetlenségi pártkörben különben ma az erzsébetvárosi választással kapcsolatban erősen rebesgették, hogy *Barabás* Béla pártja a választást petícióval fogja megtámadni, mert nagymérvű csalásokra jöttek rá, a melyeket *Eötvösök* követtek el a jelöltjük érdekében.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

Budapest, jul. 27.

Ami élénkséget még tegnap ígért a Ház mai tárgyalása, annak idejekorán elejét vette a függetlenségi pártkör tegnapi határozata a pozsony—bécsi villamos vasut kérdésében. Így hát a mai ülés minden nagyobb emóció nélkül mult el.

Az appropriációs javaslatot *Hoitsy* Pál eladó ajánlotta elfogadásra.

Annál a nagy bizalmatlanságnál fogva, amelylyel a nemzetiségiek a kormány iránt eltelve vannak, *Maniu* Gyula nem álta meg, hogy unalmas beszédben, apró sérelmek felsorolásával e bizalmatlanságának kifejezését ne adja.

kát a beszédre, értelmes és csengő hangon a következőképp szolt az öreg urhoz:

— *Petrovics* Iván *Nikolajevics* *Nikolaj* éppen most vallotta be nekem szerelmét, s igaz érzelmeit én épp olyan hévvel viszonztam.

Meghökkenve e merész beszéd hallatára, föl akartam ugrani helyemről, de *Petrovics* Iván szelid szemével jóakarólag nézett rám:

— Ugy? Akkor hát áldásom reátok!

Fejem szédült és úgy éreztem, mintha a szoba butorai örületes táncot járnának, körülöttem. Ez a szó »áldás« belenyilalt a szívembe és rettegve gondoltam a bekövetkezendőkre:

— Mit fog most velem ez az ember csinálni? A tejembe röpi a gyertyatartót vagy a székek fog agyonsujtani? Óh, jaj nekem!

A szavam elállt, hangom megcsuklott és olyan voltam, mint egy megkorbácsolt őrü. Fejem kábult volt és forgott velem a világ . . .

Végre mégis eszméltre tértem és megnyugtatólag konstaláltam magamban, hogy sem a gyertyatartó, sem a nehéz karosszék nem szegődtek a megsértett hitves bosszuállásának szolgálatába. *Petrovics* Iván nyugodtan nézett bennünket és megható hangon ismételtegette:

— Áldásom reátok!

Ismét a kétségbeesés környékezett és dagogva hebegtem:

— Mi-i-i? — Há-há-hát válnak?

Nyelvem meg-megbotlott ebbe a néhány szóba és mint a fuldokló levegő után kapoktam . . .

— Micsoda válásról beszél? — szolt meglepetten a fiatal asszony. Hiszen *Petrovics* Iván nem a férjem; ő az én édes — apám. Tudja, az én kedves, jó atyuskám!

S szemével olyan hamiskásan kacsintgatott, mintha ingerkedni akart volna velem.

Bezzeg megbánta azután, mikor a miniszterelnök talpraesett válaszában egy-egy éles megjegyzésével valódi értékükben mutatta fel a panaszkodó román képviselő kifogásait. *Wekerle* beszéde ötletes, helylyel-közzel, gunyoros, komoly részeiben határozott és tartalmas volt. És lám ezért a beszédért *Maniunak* is van valamelyes érdeme, hiszen Ő adott rá alkalmat.

A pozsony—bécsi villamos vasut ügye *Kmetty* indítványára *Kossuth* hozzájárulásával lekerült a napirendről. Hadd foglalozzék vele előbb a ház közgazdasági bizottsága.

Részletes tudósításunk az ülés lefolyásáról a következő:

Elnök: *Juszt* Gyula.

Bemutatja *Filipich* Lajos Csáktornyai megválasztott képviselő megbízólevelét.

Appropriáció.

Hoitsy Pál eladó: Az 1906. évi állami költségvetésről szóló törvényjavaslatot terjeszti be. Benyújtja a javaslatot, melyben a *Fejérváry* kormánynak a felmentvényt nem adja meg. A költségvetésről szóló törvényjavaslatot elfogadásra ajánlja.

Maniu Gyula: Bizalmatlansággal viseltetik a kormány iránt. Cáfolja a miniszterelnök nyilatkozatát, mintha ők nem ismernék saját programjukat. Nemzetiségi jogokat kíván.

Közbeküldésök: Csak magyar nemzeti jog létezik.

Maniu Gyula: Tagadja, hogy a szocialista eszméket terjesztenék. Jogaikat két szóba foglalják össze: igazság, szabadság. Azt mondja, Magyarország nem lehet nemzeti állam, mert közösségben van Ausztriával.

Felkiáltások: Nem igaz! Nincs közösség! (Nagy zaj.)

Maniu Gyula: Ok nemzetiségiek a nemzetnek hű fiai, ők nem kacsingatnak más ország felé. Kötelességének tartja kijelenteni, hogy ők Magyarország jogait tiszteletben tartják és ragaszkodnak e hazához, mert itt élnek, innen várják boldogulásukat.

Mindent tudtam, tisztában voltam a helyzettel. Ez a szócska »atyuska« jobban lesujtott, mintha gyertyatartókkal vagy székek kölöntotak volna fejbe. Még most is érhetetlen előttem az, hogy az asztal alá nem szédültem! Kimeredt szemekkel néztem a mosolygó női arcra, majd *Petrovics* Ivánra vettem tekintetemet és minden kétséget eloszlatóan úgy találtam, hogy megvan közöttük az apa és leánya közötti hasonlatosság! . . .

Átláttam a fiatal hölgy csalfa cselszövésén, a ki ügyesen titokba burkolta családi állapotát, fölakarván használni férfiúi gyöngeségemet — a házasság kelepcecébe akart csalni.

Nem tudtam mihez kezdjek?

Egy ideig szájtátva és báméskodva ültem a díványon és kinos fájdalmak gyötörtek. De leküzdöttem tehetetlenségemet és mintha egy világraszóló eszmét akartam volna kipattantani, — de még mindig akadozva — főnhangon, kiállítottam:

— De kérem én házas ember vagyok!

S mintha attól tartottam volna, hogy közbevágna beszédembe, gyöngye büszkeséggel verdestem mellemet és újból ismételttem:

— I-i-igen, én házas ember vagyok!

A fiatal asszony hirtelen fölugrott a helyéről, mintha vipera csipte volna meg. S én a meglepetés zavaros pillanatában kintermettem az előszobában. Kabátomat gyorsan magamra kaptam és miközben távoztam, jól hallottam, amint a hölgyecske dühösen így szolt az apjához:

— Hát miért nem hord jegygyűrűt az a — tökfilkó?!

Kéri tartsák fel velük érzelmi közösséget, csak a hazának tesznek ezzel szolgálatot. Hivatkozik egy mult századbeli román püspökre, aki már annak idején kérte, hogy a román nép is nemzetnek ismertessék el.

Felkiáltások: De csak kérte! Hiába kérte!

Maniu Gyula: Az igazságügyminiszter ténykedését bírálja a sajtószabadságról. Az ő véleménye az, hogy a sajtót nem szabad megrendszabályozni, mert ez a nép fegyvere, melylyel jogait megvédelmezheti, Hiába igéri — ugymond — az igazságügyminiszter az igazságszolgáltatás meggyorsítását, mert ezt az ígéretet soha sem fogja megtartani, már csak azért sem, mert ezt a gyorsítást minden igazságügyminiszter igéri, de nem tudja megtartani. A munkások helyzetéről beszél. Magyar-razza, hogy addig nem fog csökkenni a kivándorlók száma, míg a munkások keresetét nem biztosítják. A törvényjavaslatot nem fogadja el.

Vizy Ferenc: A munkások fizetésrendezését kéri.

Hodza Milán: A honvédelmi miniszter multkorai beszédére válaszolva, adatokkal bizonyítja a katonai törvények avultságát. A miniszter azt mondta neki, hogy ő adatait valami ócska rémkalendáriumból vette.

Bemutatja, hogy ez a »kalendárium« a katonai büntető törvénykönyv és a büntető jog. Ezekből olvas fel néhány avult paragrafust. Többek között akit golyó általi halálra ítélnék, azt még azután 10 évi fegyházra ítélik.

Wekerle Sándor miniszterelnök: A vádakra kijelenti, hogy azok mind alaptalanok. Ő a demokráciát nem dobta sutba. Megcáfolja Hodza szavait, mert a katonai büntető törvénykönyvben nem úgy vannak azok a paragrafusok.

Maniu szavaira kijelenti, hogy mikor országos sérelmek voltak, ők bizottságot alakítottak az ő sérelmeik orvoslására. Nem ismer el más nemzetet mint a magyart. Történelmi alapon állunk ez megmagyarazza álláspontunkat. A nemzetiségiek ezt a nemzetet nem fogják megingatni. Ez a püspök akiről szólt téves hitben élt.

A demokráciának érvényt akarunk szerezni hagyományaink megóvása mellett. Ezt a kormányt osztályuralommal vádolni nem lehet. A románok politikai multja csak 1848 ban kezdődött.

Isméltelen kijelenti, hogy a nemzetiségiek saját politikájukat nem ismerik. Azon nemzetiségieket, akik a magyar állammal tartanak kiközösítik maguk közül. Olyan programmal megegyezésre nem fogunk jutni soha. (Taps, éljenzés.)

A munkásnép helyzetét javítani fogjuk, de csak azon a szociális alapon, mely a demokráciával megegyezik. Az izgatók törekvéseit meggátolja, mert ezek csak elveket hangoztatnak, de nem dolgoznak. A bányamunkások helyzetét első dolga lesz javítani. Ha a nemzetiségiek megfogják őt érteni úgy meg is fognak egyezni. Kéri a Házat fogadja el a költségvetést.

Maniu Gyula: Félreértett szavaira válaszol. Elismeri, hogy a nemzetnek azon az uton kell haladni melyet a történelem mutat. Ő azt mondja, hogy nekik politikai multjuk van. S fenn is tartja ezt az állítását.

Ezután felolvasták az 1906. évi állami költségvetésről szóló javaslatot. A Ház a törvényjavaslatot elfogadta.

A bécsi pozsonyi villamos.

Gáll András előadó ismerteti a közlekedésügyi bizottság javaslatát a bécsi pozsonyi villamos vasut engedélyezése tárgyában. A javaslatot elfogadásra ajánlja.

Kmetty Károly a függetlenségi párt tegnapi határozatára és a kérdés közgazdasági fontosságára tekintettel indítványozza, hogy a Ház vegye le ez ügy tárgyalását a napirendről és utasítsa azt a közgazdasági bizottság elé.

Kossuth Ferenc nincs ellene az indítványnak.

Rakovszky István hozzájárul Kmetty indítványához, csak azt kifogásolja, hogy az indítványban párthatározatra történt hivatkozás. Ez ellenkezik a parlamentarizmus elvével.

Kmetty Károly kijelenti, hogy ő a maga nevében is beszélt, a saját nézetének adott kifejezést s így a párt határozatára történt hivatkozásával a parlamentarizmus elvét nem sértette.

A Ház a Kmetty indítványa értelmében határozott. Ezzel az ülés véget ért. Holnapra mentelmi és kérvényi ügyeket tűztek ki napirendre.

Ülés vége 3 órakor.

Az orosz forrongás.

Az orosz kormány végre rálatált arra a helyes utra, amelyen haladva sikerül majd megvetni Oroszország jövődő boldogulásának biztos alapját. Az a program, amelyet Stolypin orosz miniszterelnök kifejtett, arra vall, hogy a cári udvar számolt az orosz nép érdekeinek gyakorlati feltételeivel. Mert míg egyfelől praktikus reformokat nyújt, másfelől a doktrinér elvek és jelszavak ténylegesítésének erélyes kezét újat állja.

Erélyes kézzel keresztülvitt reformok lefogják szerelni az izgatók közhelyeinek veszedelmes természetét.

Az agrárkérdés célszerű megoldására maga a cár mutatott utat nemeslelkű elhatározásával. Erre a térére fog a kormány is lépni s így remélhető, hogy a forradalmi akció elveszti talaját s következhetik a reformok megvalósításának békében munkálkodó kora.

Távíratok:

Az orosz események.

Pétervár, július 27. A birodalmi tanácsnak azok a tagjai, a kik mandátumukról lemondtak, többek között Verzacki és Laptodanilevski akadémikusok, mindnyájan a kadetpárt tagjai, azzal indokolják kilépésüket, hogy lehetetlennek tartják, hogy Oroszország a birodalmi дума nélkül az igaz fejlődés útjára volna vezethető és hogy az orosz népnek békés helyzetet teremthessenek, mert a birodalmi дума újból való összeüléseig a törvényhozás a végrehajtó hatalomnak kizárólagos birtokában van.

A cár nemeslelkűsége.

Bécs, július 27. A Pol. Korr. pétervári jelentése szerint a cár utasította a koronajavadalmak igazgatóságát, hogy azon koronajavadalmakat írja össze, amelyek alkalmasak a szegény parasztek közötti szétosztásra. A cár ezen nemeslelkű elhatározásával megmutatta az utat az agrárkérdés helyes megoldására. A legközelebbi időben a kormány is hasonló szellemű akcióit fog megindítani.

Az orosz kormány programja.

London, július 27. Stolypin orosz miniszterelnök a Reuter-ügynökség útján részletesen kifejti programját és terveit a jövőre nézve:

A dumát illetőleg azt mondja, hogy nem igaz, hogy annak feloszlásával államcsinyt követtek el. Semmi olyan dolog nem történt, amit az alkotmányjal minden tekintetben össze nem lehetne egyeztetni. A cárnak megvsn az a hatalma, hogy a dumát feloszlassa és nem is volt más választása, mert a дума haldokló test volt és könnyörületesebb dologot nem is lehetett vele cselekedni, mint hogy existenciájának véget vetettek. A дума bezárása elkerülhetlen volt, ha azt akarjuk, hogy

a cár auctoritását Oroszországban egyáltalán még továbbra is elismerjék. A kadetpártban sok a delittáns doktriner, kiknek sem eszméik, sem politikai nézeteik nincsenek és politikailag egyáltalán nagyon jelentéktelenek. Különbséget kell tenni a párt komoly elemi és azok között, kiknek nem volt más céljuk, csak az, hogy a cár kormányát lealacsonyítsák. A kadetpárt e részének a törekvései nagyon veszedelmesek. A jelenlegi helyzetben a cár és tanácsadói három ut között választhattak:

1. A reakció;
2. közömbösség minden forradalommal való fenyegetéssel szemben;
3. erélyes kézzel keresztülvitt reformok.

A cár a harmadik utat választotta és most erre léptünk. A reakciót egyáltalán nem kívánja a cár, de mielőtt a stabil jövő alapját megvetnénk, a forradalmat kell leverti. Bizunk az orosz nép hazafiasságában és a polgároknak együttérzésében s reméljük, hogy a cár manifesztuma támogatva a szabadelvű irányban tett erőfeszítések látható jelei által, a politikai válság véget ér.

Ahogy a dolgok e pillanatban állnak a kiutasítások és közigazgatási rendszabályok elkerülhetlenek. A volt дума tagjait nem fogják letartóztatni azért, mert a manifesztumot aláírták. Semminek sem örvidenének jobban, mintha őket most letartóztatnák, de a manifesztum olyan operettszerű, hogy még kritikára sem alkalmas, ha azonban a дума tagjai, kik most hazautaznak, lakóhelyeiken vagy máshol Oroszország területén agitálni akarnának, ott azonban le fogják őket azonnal tartóztatni.

A szociálisták letartóztatása.

Pétervár, jul. 27. Oroszországban erélyesen folytatják a forradalmi szociálista agitátorok letartóztatását. A rendőrség ujabban ismét felfedezett egy bombagyártó műhelyt. Hat embert letartóztattak, akik a házkutatás alkalmával a házban tartózkodtak, ahol a bombagyártó műhely volt.

Agyonlőtt tolvaj.

Véres szenzációja van most *Zsadány* községnek. A csendőrök ott tegnap agyonlőtték egy embert. A zsadányi csendőrségtől tegnap délelőtt őrzőjartot teljesítettek Szabó Ferenc és Rál István csendőrök. Ez őrzőjart tulajdonképpen nyomozás is volt, mivel az utóbbi időben Zsadányon több lopási eset fordult elő anélkül, hogy a tettesek kilétét megtudták volna állapítani.

A csendőrök tegnap végre ráakadtak a tettesekre. *Balogh* István két társával egy udvarból másztak ki a kerítésen, amikor velük szembe jött a két csendőr. A két ember, kik Baloggal voltak elfutottak, azonban Balog megállott és szembeszállt a csendőrökkel. Balog balkezeiben egy pár tyuk volt, a jobbjaiban pedig hatalmas fűtykóst szorongatott. Mikor a csendőrök felszólitották, hogy adja meg magát, Balog ellenkezett s a csendőröket szidalmazni kezdte.

Erre a csendőrök megakarták fogni, mire Balog a nála levő bottal védekezett, sőt az egyik csendőrt meg is ütötte s azután futásnak eredt. A csendőrök üldözőbe vették Balogot, ki mikor látta, hogy elfogják érni, szembeszállt a csendőrökkel és azokat ismét bántalmazta, mire az egyik csendőr kénytelen volt fegyverét használni és Balogot hasba lötte. A lövés után Balog néhány perc mulva már meghalt.

A csendőrök azonnal jelentést tettek az esetről a nagyváradi szárnyparancsnokságnak, honnan Sebeszta százados ment ki a vizsgálat

vezetésére, Nagyszalontáról Prezli Lorád csendőrhadnagy és Belényesből szintén egy hadnagy ment ki a vizsgálat megtartására.

A polgári hatóság részéről a cséfi főszolgabíró ment ki Zsadányba. A tegnapi nap folyamán azonnal hozzáfogtak a vizsgálat megtartásához, azonban az esti órákig még nem tudták befejezni, így tehát ez csak a mai nap folyamán fog megtörténni. Az ügyet a vizsgálat befejezésével át fogják tenni a hadbíróshoz.

Balog különben kicsapongó és tolvaj természetű ember volt. Már ez ideig többször volt büntetve. Legutóbb rablói alkalmatlanság miatt 12 évet ült az illavai fegyházban. Alig szabadult onnan ki, máris többször követett el oly kihágást, melyért a hatóság megbüntette. A tegnapi lopása végre végzetessé vált a szerencsétlen embernek.

Az esetről a nagyváradi királyi ügyészségnek is tettek jelentést. Az ügyészség részéről ez ideig nem történt semmi intézkedés.

TÁVIRATOK.

Egy herceg halálos balesete:

München, július 27. Murat Jenő herceg automobíljája tegnap délután felfordult és a herceg kifordult belőle és oly szerencsétlenül esett, hogy azonnal meghalt. A herceg 31 éves volt, három gyermeket hagyott hátra.

Az interparlamentáris konferencia.

London, július 27. Veardale lord, az interparlamentáris konferencia elnöke ma Carlton Tersace Gardenben fekvő palotájában lunchot adott, amelyre az interparlamentáris konferencia számos kiváló tagja kapott meghívást. Magyarország részéről Dessewffy Arisztid, a magyar csoport titkára vett részt.

Férjgyilkos asszony.

Bécs, július 27. Egy landstrassei vendéglős ellen ma reggel merényletet követett el felesége. A vendéglőst, Busch Ferdinándot felesége revolverrel fejbőlötte és Busch azonnal meghalt. Az asszony féltékenységből követte el a gyilkosságot. Buschné 61 éves volt, férje 54.

UJDONSÁGOK.

Tisztelettel kérjük vidéki előfizetőinket, hogy úgy hátralékban levő, valamint a jelen negyedre szóló előfizetéseiket mielőbb beküldeni szíveskedjenek, hogy a lap szétküldésében fennakadás ne történjék.

* **Személyi hírek.** Gopcsa László dr. miniszteri osztálytanácsos és Margitai József a Ferenc József-rend lovagja, csáktornyai állami tanítóképzőintézet igazgató Nagyváradról tegnap elutaztak.

* **Az istensegítsi csángók.** Közlebből tudvalevőleg két tárcát közöltünk a bukovinai csángókról. Cikkeink viszhangjaként most megleghangu levelet vettünk László István istensegítsi plébánosától. A levélnek, amely telve van kedves szubjektív vonatkozásokkal, sok az általános érdekű részlete. Megtudjuk belőle, hogy a mi csángó testvéreinknél is javában tolyik már az aratás. Jó középtermés

várható. A tavaszi vetemények is szép hozamot ígérnek. Bőséges eső öntözte a földet, panasza nincs ok. Igen tanulságos, amit a levél az Amerikába szakadt csángókról mond. Panaszos irásokat küldenek haza a bukovinai falvakba, amelyekben visszasírják elhagyott szülőföldjüket. Mostanában, olvassuk a levélben, Istensegítsre visszatért az egyik kívándorolt csángó. Nem győzi áldani a Gondviselést, amely haza vezérelte s egyre mondogatja, hogy többet ingyen sem menne ki a tengerentúlra. Bizony, bizony, csak igaz van a nótának, ami magyar szívünk azt dobogja — jobb otthon. A csángók honvágya szolgáljon intő példaul azoknak, akik még itthon vannak s aranyhegyeket remélve sóvárogznak messze idegenbe, ismeretlen tájak felé.

* **Kinevezések.** A király az igazságügyi miniszter előterjesztésére Popp Sándor nagyváradi alügyészt a beszercei ügyészséghez ügyészsé nevezte ki — A király július hó 17-én kelt elhatározásával Mile Mihály ítélőtáblabíró címmel és jelleggel felruházott szilágyosmlyói királyi járásbírónak törvényszéki bírói minőségben a nagyváradi törvényszékhez leendő áthelyezését megengedte. — A vallás és közoktatásügyi miniszter Vargha Ida székelyudvarhelyi állami polgári iskolai rendes tanítónőt, jelentégi minőségben a belényesi állami polgári iskolához helyezte át.

* **Vámházak építése.** Komlóssy József városi gazd. tanácsnok előterjesztést tett a táncshoz a vámszedő és vámmellenőri házak és lakások fetépitése tárgyában. A törvényhatóság 1904-ben elhatározta, hogy évenként 2000 koronát vesz fel e célra a költségvetésbe s ha elég összeg áll rendelkezésére, a sürgősségre való tekintettel fog intézkedni a vámházak építéséről. A taccán-sori vámházat már felépítették. Most igen sürgős a vasutállomás mellett, a bihar-püspöki i vámház kiépítése, mert a vámsorompón túl eső vasuti fáttelepekhez vezető ut felhasználásával az u. n. Gerlicy-sikátoron át sok vidéki szekér vámfizetés nélkül jut be a városba. Ez megszűnnék, ha a vámházat a fáttelepekhez vezető ut elé helyeznék ki s ott építenék. Kéri a tanácsot, hogy ezen vámház építéséről mielőbb gondoskodják.

* **Szünet a villamos telepen.** Nagyvárad város villamos telepén holnap, vasárnap a kapcsoló táblán nagyobb munkálatokat végeznek s ez okból a villamos telep igazgató sága ez uton is értesíti a villamos áramot fogyasztó közönséget, hogy vasárnap, július 29-én délelőtt 10 órától déli 12 óráig a villamos áram szünetel s nem vehető igénybe.

* **Somogyi tartozása,** Somogyi Károly színigazgató a színház fűtési és világítási költségeiben néhány ezer korona hátralékban van s e tárgyban a júliusi közgyűlésen interpelláltak a polgármester-helyettést. A városi tanács intézkedéséből Somogyi Károlyt felszólította a városi pénzügyi tanácsnok, hogy különbeni végrehajtás terhe alatt záros határidő alatt fizesse be tartozását. Somogyi ez ellen beadvánnyal élt, amelyben hivatkozik arra, hogy méltánytalan éppen olyan időben a hátralék követelése, mikor szünet van és így semmi bevétele nincs. Kéri, hogy az összeg befizetésére októberig adjon haladékot a város. A tanács tegnap foglalkozott a beadvánnyal s a kérelmet elutasította azzal, hogy Somogyi Károlynak módja van a tanács határozata ellen felelkezni.

* **Közegészségügyi vizsgálat.** A rendőrség sorba megvizsgálta a nagyváradi zálogházakat, likör-, ecet és szikvizgyárakat s azok vezetését, működését rendben, megfelelőleg találta. A főkapitány a vizsgálat eredményét bejelentette a városi tanácsnak.

* **Esküvő.** Horváth Kálmán, Szigligeti színház volt kedvelt tagja, július 24-én tartotta esküvőjét Bárdos Mariskával Szabadkán. Jelenleg mindkettő a budapesti Király színház tagja.

* **Az üzleti lámpák elhelyezése.** Gerb Armin rendőrkapitány igen fontos közérdekű előterjesztést adott be tegnap Nagyvárad város tanácsához, Egyes üzletek kirakatai előtt a járdák felett kinyuló nagy villamos és gázlámpák nem elég szilárdan, gyenge sodronyokra vannak kifüggesztve, úgy hogy nagyobb szélvész vagy vihar esetén könnyen leszakadhatnak és súlyos szerencsétlenségtől lehet tartani. A főkapitány kéri a polgármestert, hogy a mérnöki hivatalt utasítsa az üzletek előtt kiakasztott lámpák elhelyezésének megvizsgálására s ennek eredményéről a rendőrséget értesítse.

* **Uj hid a Berettyón.** Poklostelek és Szent-Jobb községek között a Berettyón levő hid már huzamosabb idő óta oly rozoga állapotban van, hogy rajta a közlekedés teljesen lehetetlen. A két község lakossága e miatt kénytelen a folyó vizén keresztül gázolni, mely különösen áradáskor életveszélyes, Most mozgalom indult meg a fenti községek részéről, amely egy új hid létesítését tűzte ki célul. Elhatározták, hogy a hidhoz közösen hozzájárulnak 2500—2500 koronával. Ez az összeg azonban kevés, többel pedig a községeket megterhelni nem lehet. A hid építése 6000 koronába kerül, a községek által megszavazott összegből tehát 1000 korona hiányzik. Tegnap, ez ügyben kérelemmel járultak az alispánhoz, hogy a hiányzó 1000 koronát a vármegye az utalából szavazza meg az új hid felépítéséhez. Tekintetbe véve a kérelem fontos és méltányos voltát a vármegye közönsége a legközelebbi közgyűlésén teljesíteni fogja a két község kérelmét.

* **Halott a Pecében.** Az idén már a második hullát találták meg a Pece vizében. Az utolsó esetről következőket jelenti tudósítónk. Tegnap reggel a Pece vizében egy ember hulláját találták meg. A rendőrség nyomozás folytán megállapította, hogy az illetőt Mile Zsigmondnak hívják, ki Erdei Ferencnél szolgált, vasárnap Ósibe ment aratásra, azonban onnan néhány óra múlva eltávozott Mile és azóta hollétéről senki sem tudott felvilágosítást adni. Tegnap végre rátaláltak a Pece vizében. A nálla talált iratokból tudták megállapítani kiletét is. A vizsgálat adatai szerint az ember részeges természetű volt, s valószínűleg az alkoholtúlúságos élvezetétől jutott a Pecébe.

* **Sertéshusfogyasztás Nagyváradon.** A városi fogyasztási adóhivatal nyilvántartást vezet a közfogyasztásra Nagyváradon levágtott állatokról. E szerint június hó folyamán 694 darab sertést vágtak le közfogyasztásra Nagyváradon.

* **Halálozás.** Szabó Bálint nyug. vasuti főkalauz, élete 76 ik évében tegnap hajnalban elhunyt. Temetése holnap, vasárnap délelőtt 10 órakor lesz a Szent-Anna-utcai gyászháztól.

* **Tűz a László-malomban** Tegnap számunkban megemlékezünk a tüzesetről, mely oly nagy pánikot okozott a nyugodni készülő lakosok közt. Azt állították sokan, hogy az egész László-malom lángban áll. E hirt csakhamar megcáfolták. A tűz ugyanis a magtárban ütött ki és ott okozott kárt. Az épületben elenyészően csekély kár esett. Tegnap hivatalosan is megtartották a hatóság emberei tüzzemlét. A kár szinte hihetetlennek tűnik fel. Megállapították, hogy 35162 korona és 80 fillér. A gépeket is érte kár 1622 korona értékben, a még fennmaradó összeg gabonában ért károkat tünteti fel. Ugyanis nemcsak megégett gabona esett kárba, hanem ezen kívül tekintélyes mennyiség, mivel a sűrű füst átjárta a közelben levő gabona szemet is, mely így teljesen értéktelenné vált. Megállapították továbbá, hogy a tűz surlódás következtében keletkezett, mely miatt senkit sem lehet felelősségre vonni, mert a kerekeket este hat órakor kenték meg és a tűz 9 órakor keletkezett. Különben a kár meg lesz térítve,

mivel a malom a Generale biztosító társulatnál biztosítva volt.

* **A fürdés áldozata.** A beállott hőség következtében a szabadban fürdőzők száma tetemesen megnövekedett. Természetes, hogy a vízbefulások száma is növekszik. Legújabban mezőtelegi tudósítónk tesz jelentést egy vízbefulásról. Rajnák Illés 15 éves pástorgyermek tegnap délután a Körösbe fürdött, mikor oly helyre uszott, ahol eddig nem volt és ott leakart állani, azonban a víz nagyon mély volt és a fiu lélekjelenlétét veszítve elmerült. A parton lévőek látva a fiu elmerülését, azonnal hozzáfogtak a kimentéséhez, amely azonban nem sikerült. A hatóság a megejtett vizsgálat során megállapította, hogy a fiu saját vigyázatlansága folytán került a végzetes helyre.

* **Szerencsétlenül járt munkás.** Tegnapelőtt a déli órákban Bernyó János malmi munkás az Adria-malomban oly szerencsétlenül lépett fel a mozgásban levő lisztet feltoló siklóra, hogy az a falhoz szorította s ez által bal vállán súlyos sérülést szenvedett. A kórházban kihallgatott sérült előadta, hogy saját vigyázatlanságának tulajdonítja az orvosok által megállapított 8 napi gyógyulást igénylő sérülését.

* **Ismét a gyűrűs család.** Klonda György 4. gy. ezredbeli tizedes panasolta tegnap a rendőrségen, hogy f. hó 19-én a Szacs-vay-utcán egy előtte ismeretlen fiatal ember, ki egy pénztárcát vett fel a földről, megcsalta, még pedig oly módon, hogy midőn ő kíváncsiságból megkérdezte mi van a tárcában az egy papirosba csavart opál köves aranygyűrűt mutatott, melyhez csatolva volt egy ékszerésznek a gyűrűről szóló 30 korona értékű számlája is, hogy pedig a találatról senkinek ne szóljon, hajlandó volt 8 koronát Klondának adni, azonban még a pénzt átadja, a gyűrű elenében egy órát kért bizto-ítékul, amelyet Klonda át is adott, hogy majd a tegnapi nap elintézik az ügyet, minthogy azonban a gyűrűt megtaláló szerencsés egyén nem jelentkezett, a kérdéses gyűrűt pedig az aranyműves rézből valónak találta, Klonda a rendőrségnél feljelentést tett. A rendőrség Tornyai Zsigmond rosvott multu egyén személyében a tettest csakhamar ki is puhaltotta s letartóztatta.

* **Középiskolai tanuló,** III-IV osztályu helybeli uri háznál teljes ellátásra felvétetik. Cim a kiadóhivatalban.

Megint a városliget.

Julius első hetét még Nagyváradon töltöttem. Azelőtt négy évvel Fási Lajos megyei alügyész is nagy göggel kérdezte tőlem: Na Hé! Kicséppentél a városligetből?

Négy éve elmúlt, amikor a városligeti tó jegét — február végén az Irgalmas rend kórháza részére engedtem át. Ingyen, olcsóbban nem adhattam!

Komlóssy József Várad városi gazdasági tanácsos egy cédulát küldött a városligetre, hogy a jeget a városi jégverem számára lefoglalja. Aki az ő engedélye nélkül onnan jeget mer adni, vinni, az ellen ő karhatalmat alkalmaz.

Rögvest le is érkezett a tóhoz két rendőr s addig nézték a jeget, hogy mikorára a város napszámosai (a babrálók néven nevezték őket a tavaszon) a ligeti jég kiszállításához hozzáfogtak, a jég elolvadt! Egy kilónyit sem vittek el.

Elvitte az Isten. Anélkül, hogy beleegyezett volna, a — karhatalom.

Emlékezzünk vissza az eladott fa árára! A tövisét nagyon szemetelő nyárfát adtam el, Schenker Mihály részére 20 koronáért. Ezt a pénzt nem is láttam! A pályasír részére adtam. Városi tanács végzése folytán sajátomból fizettem be a 20 koronát a városi pénztárba.

A mult éven, a jelen év nyarán annyi cigány faragta a teknőt a városligeten, mint amennyi II. Lajos király udvarában, a mohácsi

vész számára készítette a fegyvert ócska — abroncsvasakból!

Az az általam eladott fa megért 20 koronát, a két év óta tekenővé faragott nyárfák megérték 500 koronát. Erről majd Weingertner Andor gazdasági egyleti titkár pénztárnaplója a Rhédei-kerti nagy fák árával egyidejűleg lesz hivatva számadást adni, befizetést teljesíteni.

A Döry-sziget épületeit a hidat, kedves emlékü Lovas Zsigmond városi volt mérnök reperáltatta meg, a Liget részére megszavazott 500 korona és a csónakok javítására megszavazott 100 korona összegben! »Kikotratta« a tavat. Látszik!

Sem az épületre, sem a térre nem költött öt koronát.

Ugy van minden, amint én oda hagytam. Városi szemetes kocsi, porondi lakosok még a tóba is borították a szemetet. Látta, nézte a rendőr.

Vámszedőt telepített valaki az épületbe. Csak úgy félvárról beszélt az hozzám, mert hát Nagy ur volt a Vámszék előtt, a legtöbb vámos!

Most itt vagyok Erdőbényén. Leányom, vöm házában töltök cseudes, de jó napokat.

Erdőbénye község utján, közbesítő iv mellett, július 25-én kaptam kézhez az 11625—906. számú következő meghagyást:

»Külrendőrség jelentése arról, hogy a folyó évben megtartott tavaszi köztisztasági és tűzbiztonsági szemlék során, Rátkay József, Városliget, Döry-sziget, korcsolyapavillon, helyi lakos, háztulajdonos a . . . utca . . . számú házában kitogásolható szabályellenes állapotokat tapasztaltak.

Határozat:

A törvényes következmények terhe alatt meghagyatik nevezett háztulajdonosnak, hogy kifogásolt, leszakadt mennyezetű, megrongált falazatu, életveszélyesen rozoga pavillont 30 nap alatt lebontassa, ellenesetben ezen munkálatot, költségére és terhére, hatósági uton foganatosítottam, azonfelül pedig mulasztása miatt (üres vonalak) stb.

Ellenesetben, ezen szabályrendeletbe ütköző kihágás miatt, ellene a szabályszerű kihágás 15 nap leforgása alatt folyamatba tetetik.

Miről Kápolnai Gyula rendőrbiztos 15 nap alatt teendő jelentés kötelezettsége mellett és Rátkay József helyi lakos háztulajdonos tudomás és mihez tartás végett határozaton értesitetnek.

Nagyvárad, 1906. július 9-én.

Gerő,
r. főkapitány.

E határozat Erdőbényére küldése, hatóság utján hozzám kézbesítése, nyilvános megszégyenítésnél nem egyéb.

Az a két ház közadakozás és a Nagyvárad Takarékpénztárnak adománya folytán épült. A tulajdonom azonban nem volt soha.

Elrongálták a város által kétizben oda-fogadott lakók!

Ki lakik most benne, nem tudom. Én még a színüket se láttam. A Döry-szigetről azt hallottam, hogy ott kiállítás lesz.

A város törvényhatósága megszavazott tizezer koronát a liget csinosítására. Hát ez összegből nem jut 10—15 korona az elbontásra? Talán csak nem Lovas mérnök vezeti a csinosítást, mert ő 600 korona évi segélyből sem a házra, sem a tóra nem költött tizenöt koronát.

Dr. Hoványi Géza tisztelt barátom szava, ígérete folytán türtem idáig — én!

Ugy vélem a mérték betelt.

25-én vettem át a határozatot. Harmadszor kapok ily zaklatást, Nagyvárad városi hatóságától. Mikor hazamentem akkor mondták, hogy semmi semmi, egy kis félreértés az egész.

A végzésen, hivatalos pecsét nincs. Az aláírást csak éppen hogy ismerem.

Olvashatatlan.

Ha hazamegyek erről is kislül, hogy: semmi, semmi!

Aug. 26—27-én odahaza leszek. Ha: csakugyen enyém az a ház? elbontatom. Az anyag feléért elbontják.

Igaz, hogy ez anyagot én vásároltam s a Liget eddigi simítása, a tó ásás, az épületekben: 4000 azaz négyezertizenkét korona s 47 fillér követelése van. Erre kaptam — (kamatt gyanánt) az emberietlen kézbesítést.

Rátkay József.

IRODALOM.

Az amatőr.

A legszebb magyar képes folyóirat hazai amatőr fényképezőink lapja: Az amatőr. Működvelő fotóművészeink tehát joggal lehetnek büszkék arra, hogy éppen az ő lapjuk az, mely ily rövid idő alatt elérte a legnagyobb sikert, melyet magyar folyóirat elérhet vagyis, hogy páratlanul előkelő színvonalával, és pazar kivitelével, szakszerűségével és gazdag tartálával a külföldi hasonló folyóiratokat teljesen nélkülözhetővé teszi. Az amatőr hasznos tanácsadója minden amatőr fényképezőnek úgy, hogy csekély előfizetési díját mindenki már a sok el nem rontott lemezen és egyéb, — a fényképezéshez szükséges — sokféle szerez is egyharmar megtakarítja. Utóbbi számaiban kezdők részére cikksorozatot indított, melyben a legelőnyösebb dolgokon kezdve könnyen érthető modorban fokról-fokra vezet be a kevésbé gyakorlatt amatőröket fényképezés titkaiba. Az amatőr tehát nem hiányozhatik egyetlen magyar amatőr könyvtárából sem.

A legutóbbi szám Rembrandt emlékezetének általános ünneplése alkalmából a modern fotóművészet Rembrandtját Eduard J. Steicheh-t (Nowyork;) ismerteti képben és cikkben. Több szakcikk és bő rovatok e számot is az előzőkhöz hasonlóan jól szerkesztetté és érdekessé teszik. Az amatőr előfizetési díja negyedévre 3 korona 50 fillér. Mutatványszámot amatőr fényképezőknek ingyen küld a kiadóhivatal. (Budapest VII. Király utca 89.)

A Magyar Szemle (szerkeszti Szemere György) VIII. évfolyamának 39. száma izléses külsővel s a következő tartalmas és figyelemreméltó közleményekkel jelent meg:

Het-s, Jó magyarság — Kosztolányi Dezső, A játékról — Dutka Akos, Nasó szonettjei — Szemere György, Spevola Jankó milliói — Harsányi Kálmán, Stanzák — Cholnoky László, Az élő szobrok — Regény: Handel-Mazzetti Enrica, Jesse és Mária (26. folyt. Auer István) — Marcus, A hétről (Kürthy György rajzaival) — Irodalom: Gyulay Agost, Legendák könyve — Bárdos Józse, A magláji hős — Elek Alfréd, Költemények — Porlepett írásokból: Komjáthy Jenő, Gondolatok — A szerkesztő üzenetei. — Hirdetések.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest VII., Esterházy-utca 15.

MULATSÁG.

Anna-bál a Püspök-fürdőben.

Anna-napján szépsikerű táncmulatság folyt, le a Püspök-fürdőben, amely a maga fesztelen jókedvével messze kimagaslott a szokásos fürdőbálok szürke soraiból. A mulató társaság nem annyira a résztvevők számával, inkább a maga disztिंगváltságával s magyaros kedélyével tette fényessé a táncvigalmat.

Tudósítónk a jelen voltak közül a következőket jegyezte föl:

Notabilitások: Pajor Kálmán dr, Fekete József, Dely Imre, Cziffra Gerő, Wimmer Julián

dr. Róz József dr. Lójka Károly, Kabos Béla dr. Deák György, Issekutz Győző, Stán Florián dr. stb.

Asszonyok: Pajor Kálmánné drné, öz. Kabos Ferencné, öz. Gyalokay Jánosné, Lójka Károlyné, Sipos Imréné, Dely Imréné, Ferdényi Olivérné, Cziffra Gerőné, Deák Györgyné, Issekutz Győzőné, dr. Verzár Istvánné, Fényes Elekné stb.

Leányok: Ferdényi Ilonka, Pajor Gizike és Erzsike, Dely Viola, Sipos Lilike, Stettner Erzsike, Kernáts Rózsika, Issekutz Jolán, Fleischer Aranka stb.

A táncrendezésben kiváló érdeme volt **Cseresnyés Béla** dr városi aljegyzőnek. A pompás mulatság a kora reggeli órákig tartott.

Elismerés illeti meg **Kernács János** fürdőbérlet, aki a mulatság sikerének emelésén költséget nem kimélve fáradozott.

Batyu-bál Margitán. A margitai róm. kath. egyháztanács és iskolaszék új iskolájának felszentelése alkalmából 1906. évi augusztus hó 5-én az iskola udvarán felállított lombos torban iskolája javára zártkörű batyus táncvigalmat rendez. Brösztel Lajos, plebános, egyh. elnök. Hirschmann Konrad, világi elnök. Intéző bizottság: Horváth István, dr Pálffy Gyula, elnökök. Udényi Károly, Lipeczky Gyula, alelnökök. Szoták Károly, pénztárnok. Fauszt Márton, ellenőr. Kreznerich Ferenc, jegyző. Bérleti-díj: személyekint 1 K. Kezdeté este 8 órakor.

REGÉNYCSARNOK.

Gyorgyejev Foma.

Irta: Gorkij Maxim 107.

— Olykor nagyon sajnálom Fomat. Mi lesz belőle?

— Ahhoz semmi közöm. Azt hiszem, hogy semmi különös sem lesz belőle. Se jó, se rossz. Könnyelmű gyerek. El fogja pocskolni vagyont — semmi más. Hagyjuk ezt. El fog zülleni.

— Ugy van, uram? — mondta Foma, miközben kinyitotta az ajtót. Tönkre fogok menni, el fogok zülleni. Amen! Csak már megtörtént volna!

Ljuba ijedten ugrott föl a székről, Taraszhoz szaladt, aki zsebretegette kézzel állt meg a szoba közepén.

— Foma! Szégyeld magad! Hallgatóztál!

— Hallgass, báránycám, — mondta Foma.

— Nem szép, ha az ember hallgatózik. — mondta Tarasz halkán.

— Hátha nem szép, nem szép, — mondta Foma. — Nem tehetek róla, hogy csak ilyen módon tudhatom meg az igazságot.

— Kérlek, Foma, — mondta Ljuba, miközben bátyjához simult.

— Van valami mondani valója? — kérdezte Tarasz nyugodtan.

— Nekem? Mi mondani valóm lehetne? Semmi. Hisz ön mindent tud.

— Tehát nincs mit beszélünk egymással? — kérdezte Tarasz.

— Nincs.

— Nagyon örvendek.

Elfordult Fomától s így szólt Ljubának: — Atyánk nemsokára jön, ugy-e?

Foma érezte, hogy valami tiszteletet érez ez iránt az ember iránt. Megfordult s kiment. Kiment az utcákra s lehorgasztott fejjel sompolygott végig a házak mellett. Folyton Tarassza gondolt.

— Milyen szigorú! Éppen olyan, mint az atya, csak hogy nyugodtabb. És Ljuba úgy nézett rá, mint ahogy a szentekre szokásos. Mintha a bírám lett volna. És ő olyan jó volt hozzám.

Most rohogott el éppen előtte Majakin kocsija. Foma észrevette az öregot, de nem tördött vele. A lámpagyújtogató is most szá-

adt el Foma mellett, aztán megállt s letrájt a lámpásrudnak támasztotta. Egy leányka oldalba lökte Fomat s így szólt:

— Oh! Bocsánat!

Aztán dörögött az égből, apró, alig látható cseppek homályosították el a lámpásokat. Köd volt.

— Jesovhoz kellene mennem éjszakára — gondolta Foma. Innom kellene!

És elment Jesovhoz.

Jesovnál egy kócos fiuval találkozott. Ennek a fiúnak sötét arca volt, mintha megfűstölték volna a bőrét. Szemei tágra nyitak, mozdulatlanok voltak s nagy harag villámlott belőlük. A pamlagon ült, fölhozta a lábát s úgy nézett a Jesovra.

Mikor Foma belépett, Jesov a fejével intett s bemutatva Fomat:

— Gyorgyejev!

A másik biccentett s így szólt:

Kiasznosteskov.

Foma a pamlag sarkába ült s így szólt:

— Itt alszom az éjjel.

— Beszélj tovább Vaszilj. Jó. Itt alszol.

(Folyt. köv.)

NYILTTÉR.

Ma szombaton este és holnap vasárnap d. e. 10-től 1-ig a

Bazárvendéglő

kerthelyiségében
a 37-ik gyalogezred zenekara
hangversenyt rendez.

Kérjük a n. é. közönség eddig irányunkban tanúsított b. partfogását.

Tisztelettel

Szauer és Dolgos,

1641.

vendéglősök.

KÖZGAZDASÁG.

A szövetkezés állapota és akadályai Keleten és Észak-Európában.

Még a menztekői kongresszus, amelyet Budapesten tartottak foglalkozott a szövetkezés hiányos fejlődésével a keleti és észak-európai államokban. Károlyi Sándor gróf kezdeményezésére akkor kérdőíveket küldtek szét az egyes országokba, mik az okai a szövetkezés hiányos és lassu fejlődésének. A kongresszus közleményei alapján amelyek Magyarországra, Oroszországra, Svédországra, Lengyelországra, Csehországra, Romániára, Görögországra, Norvégiára és Izlandra vonatkoznak a Magyar Gazdaszövetség a fenti címmel könyven áttekinthető füzetben ismerteti a felsorolt országok szövetkezeti mozgalmait. Magyarország ugyan előtte van e tekintetben minden keleti államnak, de azért még mindig messze vagyunk a nyugati államoktól, ahol a szövetkezetek folytán a népjólét egyre erősödik.

A füzetben ismertette van Szerbia és Bulgária ilyenmü mozgalma is mindkét ország bő tanulságokat nyújt nekünk is mily ki nem használhat utak vannak még előttünk, a melyeken a kis emberek boldogulását elérhetjük. Tömör adatokkal szolgál a füzet a keleti országoktól nekünk a Kelet angoljainak mily erős hatása van a szövetkezésnek a nemzeti összetartásra. Angolországban, a hol maguk a munkások kezdték a szövetkezeti mozgalmat nincs nemzetközi szociáldemokrácia, Magyarországon a

keleti Angliában van, mert még ma sem aknáztuk ki eléggé a szövetkezés áldásait. A két ives füzet ára 50 fillér.

A gabonatözsde határideje.

Budapest, július 27.

Buza okt.	— — —	14.74	—	12.76
Rozs okt.-re	— — —	12.70	—	12.72
Tengeri augusz. 1906	— — —	12.60	—	12.64
Zab ápr.-ra	— — —	—	—	—
Repcze aug.-ra	— — —	32.60	—	32.80

Értéktözsde.

Budapest, július 27.

Osztrák hitelrészvény	— — —	678	—
Magyar hitelrészvény	— — —	796	—
Leszámitoló bank	— — —	506	—
Rimamurányi	— — —	525	—
Osztrák-m. állam vasutirészvény	— — —	670	—
Közuti vasut	— — —	594	—
Városi villamos vasut	— — —	327.50	—

Hivatalos árfolyamok.

A budapesti áru- és értéktözsde 1906. jul. 27-én.

Magyar aranyjárdék 4%	— — —	113	—
Magyar koronajárdék 4%	— — —	95	—
Magyar keleti vasuti államkötvény 4%	— — —	85.20	—
Magyar földterhermentesítési kötvény 4%	— — —	95.40	—
Horvát-szlavon földterhermentesítési kötvény 9%	— — —	98	—
Magyar gyermekj. sorsjegy-kölesőn	— — —	207.50	—
Tisza-szab. és szegedi sorsjegy-kölesőn	— — —	156	—
Osztrák járadék papírban	— — —	99.50	—
Osztrák járadék ezüstben	— — —	100.50	—
Osztrák korona járadék	— — —	117.80	—
Osztrák járadék aranyban	— — —	99.50	—
1860. oszt. államsorsjegyek	— — —	1.59	—
Osztrák-magyar bankrészvény	— — —	17.10	—
Magyar hitelbank részvény	— — —	802	—
Osztrák hitelbank intézeti részvény	— — —	661.06	—
Osztrák magyar államvasuti részvény	— — —	667	—
Német birodalmi márka	— — —	19.10	—
London vista	— — —	117.35	—
Páris vista	— — —	240.25	—
20 márkás arany	— — —	95.50	—
20 frankos frankos (Napolendor)	— — —	23.46	—

Marha ártáblázat 1906. évi jul. 23-24

1 pár I-ső rendű jármos ökör	800—910 korona
1 pár II-od rendű jármos ökör	705—805 korona
1 pár II-ad rendű jármos ökör	800—690 korona
1 drb fejős tehén	600—720 kor., 1 drb vágó ökör
260—425 kor.	1 drb. vágó tehén 210—380 ökör
1 drb veres borju	42—60 kor.
1 drb. fél éves borju	36—56 kor., 1 drb egy éves borju 70—85 kor., 1 drb két éves borju 130—190 korona.
1 drb hizott sertés	58—60 kor., pár fél éves sertés 35—65 kor., 1 pár egy éves sertés 80—95 kor.
1 pár két éves sertés	145—210 korona.
1 drb. igás ló	170—390 korona.
1 pár ökörbőr	58—60 gor., 1 pár tehénbőr 42—52 kor.
1 pár borjubőr	10—20 kor., 1 pár ló bőr 18—26. korona.

SZERKESZTŐI PÓSTA.

P. H. Helyben Polemiát nem lehet folytatni ott, ahol az egyik fél a tényeket eltagadja, a hivatalos nyilatkozatokat elferdíti. A feleselgetés és nyelvtölgötés pedig nem kenyerünk. A tényállás minden körülményeivel együtt majd kiderül a sajátópernél.

A szerkesztőért felelős:

Dr. VUCSKIOS GYULA.

VASUTI MENETREND.

Érvényes 1906. évi május 1-től.

Budapest—Nagyvárad—Kolozsvár.							Kolozsvár—Nagyvárad—Budapest.							Püspök-Ladány—Debreczen—Érmihályfalva.																			
	Gy. v.	Sz. v.	Gy. v.	Sz. v.	Gy. v.	V.		V. v.	Gy. v.	Sz. v.	Gy. v.	Sz. v.	Gy. v.		Sz. v.	Sz. v.	Gy. v.	Gy. v.	Sz. v.	V.													
Budapest ind.	7 25	9	2 35	5 45	9 15		Kolozsvár ind.	7 13	5 23	12 59	6 05	11 10		P.-Ladány ind.	4	1 24	6 02	11 18	2 24	6 16													
Rákos >			2 47				Jegenye >		6 11	1 42	7 14			Debreczen >	5 03	2 50	6 55	12 04	4	7													
Újszász >			4 07				B.-Hunyad >		8 47	6 39	2 13	7 35	12 23	Érmihályfalva érk.	6 06	3 47	7 35	12 53	5 05														
Szolnok >			7 43				Csucsá >	4	9 23	7 09	2 44	8 33	12 55	Érmihályfalva—Debreczen—Püspök-Ladány.																			
Szajol >			11 53				Rév >	5	10 10	7 48	3 24	9 27	1 37		Sz. v.	Sz. v.	Gy. v.	Sz. v.	Sz. v.	Gy. v.													
P.-Ladány >	11 13	2 09	5 57	11 53	12 55	6	Élesd >	5	10 27	7 59	3 34	9 46	1 50	Érmihályfalva ind.	5 58	10 36	3 46	5 14	9 06														
Báránd >		2 21		12 07		6 14	Mező-Telegd >	6	10 41	8 11	3 45	10 02	2 03	Debreczen >	7 26	12 05	4 46	8 29	10 35	3 30													
Sáp >		2 35		12 24		6 30	F.-Vásárhely >	6	10 58			10 21		P.-Ladány érk.		01 11	5 32	9 54	11 24	5 34													
B.-Ujfalva >	11 46	2 53	6 31	12 46	1 33	6 50	Várad-Velenceze >	7	11 07			10 30	2 26	Debreczen—Nagy-Léta—Vértés.																			
M.-Peterd >		3 05		1		7 04	Nagyvárad érk.	7	11 13	8 36	4 09	10 37	2 32		V. v.	V. v.		V. v.	V. v.														
M.-Keresztes >		3 16		1 14		7 14	Nagyvárad ind.	2 30	8 43	11 36	4 15	11 09	2 38	Debreczen i.	9 35	4 51		Nagy-Léta-Vértés ind.	5 25	1 05													
Bors >		3 28		1 28		7 34	Püspöki >	2 41	8 52	11 47		11 19		Sáránd >	10 18	5 36		H.-Bagos >	10 28	5 46	M.-Pályi ind.	5 47	1 30										
Püspöki >		3 34		1 36		7 42	Bors >	2 54		11 54		11 26		H.-Pályi >	10 45	6 05	H.-Pályi >	6 03	1 48														
Nagyvárad érk.	12 26	3 44	7 07	1 48	2 11	7 53	Mező-Keresztes >	3 18		12 05		11 39		M.-Pályi >	10 57	6 16	H.-Bagos >	6 18	2 05														
Nvárad (Sz. v.) ind.	12 41	4 10	7 14	2 06	2 18	12 41	Mező-Peterd >	3 38		12 17		11 51		N.-Léta-Vértés érk.	11 16	6 36	Sáránd >	6 40	2 29														
V.-Velenceze >	12 48	4 17		2 31	2 26	12 48	B.-Ujfalva >	4 04	9 21	12 29	4 52	12 05	3 13	Sáránd—Derecske.																			
F.-Vásárhely >	12 59	4 28		2 42		12 59	Sáp >	4 34	9 34	12 47		12 25		Sáránd ind.	10 23	5 26	Derecske ind.	6	1 49														
M.-Telegd >	1 22	4 49	7 42	3 04	2 51	1 22	Báránd >	4 56		1 01		12 41		Sáránd érk.	10 42	5 45	Sáránd érk.	6 20	2 09														
Élesd >	1 48	5 06	7 55	3 24	3 05	1 43	P.-Ladány >	5 13	10 01	1 45	5 51	1 19	4 03	Debreczen—Nagy-Léta—Vértés.																			
Rév >	2 11	5 51	8 15	3 50	3 26	2 11	Szolnok >	6 29						Debreczen i.	9 35	4 51	Nagy-Léta-Vértés ind.	5 25	1 05														
Csucsá >	3 23	6 38	9 03	4 56	4 16	3 33	Rákos >	10 17						Sáránd >	10 18	5 36	M.-Pályi ind.	5 47	1 30														
B.-Hunyad >	4 03	7 19	9 23	5 34	4 52	4 03	Budapest érk.		1 50	6 40	9 35	7 10	7 50	H.-Pályi >	10 45	6 05	H.-Pályi >	6 03	1 48														
Jegenye >	4 33	7 49	9 57	6 02		4 33	Nagyvárad—Szeged.							H.-Bagos >	10 28	5 46	M.-Pályi >	6 18	2 05														
Kolozsvár érk.	5 15	8 34	10 30	6 59	5 53	5 15	Nagyvárad ind.	10 20	4 45	7 40				Nagyvárad ind.	5 10	11 25	9 30																
Szeged—Nagyvárad.							Nagyvárad—Arad.							Arad—Nagyvárad.																			
	Sz. v.	Sz. v.	V. v.		Sz. v.	Sz. v.	V. v.		Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.		Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.																		
Nagyvárad ind.	10 20	4 45	7 40	Szeged ind.	3 30	10 59	8	Nagyvárad ind.	10 20	4 45	7 40	Arad ind.	5 10	11 25	9 30																		
Ósi >	10 30	4 56	7 59	H.-M.-Vásárhely >	4 28	11 40	8 56	Ósi >	10 30	4 56	7 59	Kétegyháza >	6 11	12 34	10 24																		
Less >	10 48	5 15	8 22	Orosháza >	5 41	12 28	10 07	Less >	10 48	5 15	8 22	Csaba érk.	6 35	12 59	11 50																		
Cséffa >	11 03	5 34	8 45	Csaba érk.	6 35	1 18		Gyapju >				Csaba ind.	6 56	1 38	4 26																		
Szalonta >	11 26	6 02	9 24	Csaba ind.	6 56	1 38	4 50	Cséffa >	11 03	5 34	8 45	Gyula >	19	2 02	5 54																		
Kötegyán >	11 44	6 24	9 52	Gyula >	7 18	2 02	5 26	Szalonta >	11 26	6 02	9 24	Sarkad >	7 40	2 22	5 10																		
Sarkad >	11 54	6 33	10 06	Sarkad >	7 40	2 22	5 54	Kötegyán >	11 44	6 24	9 52	Kötegyán >	7 51	2 32	6 02																		
Gyula >	12 18	6 57	10 37	Kötegyán >	7 51	2 32	6 11	Sarkad >	11 54	6 33	10 06	Szalonta >	8 20	2 57	7 31																		
Csaba érk.	12 37	7 18	10 05	Szalonta >	8 20	2 57	7 22	Gyula >	12 18	6 57	10 37	Cséffa >	8 40	3 15	7																		
Csaba ind.	1 48	7 41	4 44	Cséffa >	8 40	3 15	7 38	Csaba érk.	12 37	7 18	11 05	Gyapju >																					
Orosháza >	2 49	8 59	5 50	Less >	9 02	3 33	7 56	Csaba ind.	2 05	7 29	4 32	Less >	9 02	3 33	7 54																		
H.-M.-Vásárhely >	3 44	10 12	7	Ósi >	9 19	3 49	8 16	Kétegyháza >	2 34	7 57	5 03	Ósi >	9 19	3 49	8 16																		
Szeged-Rókus érk.	4 22	11 05	7 55	Nagyvárad érk.	9 30	4	8 31	Arad érk.	3 29	9	6 05	Nagyvárad érk.	9 30	4	8 31																		
Nagyvárad—Belényes—Vaskóh.							Vaskóh—Belényes—Nagyvárad.							Nagyvárad—Érmihályfalva.							Érmihályfalva—Nagyvárad.												
	Tv. sz. sz.	Sz. v.		Sz. v.	Tv. sz. sz.		Sz. v.	Tv. sz. sz.		Sz. v.	V. v.		Sz. v.	V. v.		Sz. v.	V. v.																
Nagyvárad ind.	5 30	4 30	Vaskóh ind.	4 10	2	Nagyvárad ind.	4 25	6 44	Érmihályfalva ind.	6 14	20																						
V.-Velenceze >	5 42	4 40	Lunka-Rézbánya >	4 22	2 13	B.-Püspöki >	4 40	7 10	Érselind >	6 49																							
Félix-Fürdő >	6 07	5 05	Szudrics >	4 48	2 42	Bihar >	5	7 35	Székelvíd >	7 08	48																						
Karó >	6 24	5 21	Belényes >	5 16	3 22	Paptamási >	5 24	8 03	Nagykánya >	7 20	6 02																						
Nyárló >	7 07	5 58	Sonkolyos >	5 36	3 46	Gyapoly >	5 37	8 19	Nagykánya >	7 33	6 22																						
Magyar-Gyepes >	7 21	6 11	Belényes-Ujlak >	5 47	3 58	B.-Diószeg >	5 53	8 44	B.-Diószeg >	7 48	7 40																						
Tasádfő >	7 39	6 28	Borz >	5 55	4 08	Nagykánya >	6 05	8 57	Gyapoly >	8 49	8 08																						
Drág-Cséke >	7 55	6 43	Sólyom >	6 09	4 30	Székelvíd >	6 28	9 33	Paptamási >	8 27	8 38																						
Magyar-Cséke >	8 14	7	Gyanta >	6 28	4 51	Érselind >	6 49	9 59	Bihar >	8 52	8 58																						
Dusézd >	8 28	7 13	Hollód >	6 41	5 12	Érmihályfalva érk.	7 19	10 31	B.-Püspöki >	9 06	9 15																						
Szombatság-Rogoz >	9 02	7 45	Szombatság-Rogoz >	6 56	5 39	Szombatság—Rogoz—Dobrest.							Dobrest—Rogoz—Szombatság.																				
Hollód >	9 15	7 56	Dusézd >	7 22	6 06		V. v.	Tv. sz. sz.		V. v.	Tv. sz. sz.																						
Gyanta >	9 31	8 10	Magyar-Cséke >	7 36	6 21	Szombatság-Rogoz ind.	9 10	7 50	Dobrest ind.	6 06	4 22																						
Sólyom >	9 53	8 32	Drág-Cséke >	7 55	6 42	Nánhegyes ind.	9 36	8 16	Nánhegyes ind.	6 16	4 32																						
Borz >	10 10	8 47	Tasádfő >	8 09	6 56	Dobrest >	9 45	8 26	Szombatság-Rogoz érk.	6 40	4 56																						
Belényes-Ujlak >	10 22	8 57	Magyar-Gyepes >	8 25	7 13	Nagyvárad—Dévaványa—Gyoma.							Gyoma—Dévaványa—Nagyvárad.							Vésztő—Kötegyán—Hollód.							Hollód—Kötegyán—Vésztő.						
Sonkolyos >	10 36	9 09	Nyárló >	8 37	7 26		V. v.	Sz. v.		Sz. v.	V. v.		V. v.	V. v.		V. v.	V. v.																
Belényes >	11 19	9 42	Karó >	9 03	7 52	Nagyvárad ind.	5 47	1 30	Gyoma ind.	3 40	2 30	Vésztő ind.	4 45	5 10	Hollód ind.	4 35	11																
Szudrics >	11 46	10 05	Félix-Fürdő >	9 17	8 06	Ósi >	6 07	1 44	Uj-Palota >	4 07	2 54	Okány >	5 07	5 26	Mocsár-Gyanta >	4 46	11 12																
Lunka-Rézbánya >	12 19	10 31	V.-Velenceze >	9 38	8 31	Gyires >	6 22	1 59	Déva-Ványa >	4 37	3 26	Gyanta >	5 23	5 43	Rippa >	5 02	11 35																
Vaskóh >	12 35	10 45	Nagyvárad érk.	9 49	8 43	Kéthalom >	6 40	2 16	Kéthalom >	4 54	3 43	Tenke >	5 24	12 10																			
Nagyvárad—Dévaványa—Gyoma.							Gyoma—Dévaványa—Nagyvárad.							Vésztő—Kötegyán—Hollód.							Hollód—Kötegyán—Vésztő.												
	V. v.	Sz. v.		Sz. v.	V. v.		Sz. v.	V. v.		V. v.	V. v.		V. v.	V. v.																			
Nagyvárad ind.	5 47	1 30	Gyoma ind.	3 40	2 30	Vésztő ind.	4 45	5 10	Hollód ind.	4 35	11																						
Ósi >	6 07	1 44	Ozed >	4 07	2 54	Okány >	5 07	5 26	Mocsár-Gyanta >	4 46	11 12																						
Uj-Palota >	6 22	1 59	Déva-Ványa >	4 37	3 26	Gyanta >	5 23	5 43	Rippa >	5 02	11 35																						
Gyires >	6 40	2 16	Kéthalom >	4 54	3 43	Sarkad-Keresztur >	5 36	5 52	Tenke >	5 24	12 10																						
Kőrösszeg >	7 01	2 35	Körös-Ladány >	5 13	4 06	Méhkerék >	5 52	6 07	Fekete-Tót >	5 44	12 32																						
Szakál >	7 39	3 08	Szeghalom >	5 40	4 38	Kötegyán >	6	6 17	Fekete-Bátor >	6 06	1																						
Nagy-Tóti >	7 55	3 42	Vésztő >	6 12	5 22	Kötegyán >	6 16	6 48	Arpád >	6 16	1 11																						
Komádi >	8 25	4 02	Kót >	6 38	5 52	Kötegyán ind.	6 29	7 03	Erdő-Gyarak >	6 25	1 21																						
Iráz >	8 42	4 25	Iráz >	6 52	6 07	Pósa >	6 48	7 18	Csegöd >	6 34	1 31																						
Kót >	9 14	5 02	Komádi >	7 10	6 38	Ilye >	7 02	7 37	Csegöd >	6 57	1 51																						
Vésztő >	9 40	5 45	Nagy-Tóti >	7 22	6 50	Csegöd >	7 12	7 51	Ilye >	7 07	2 02																						
Szeghalom >	10 26	6 02	Szakál >	7 48	7 23	Erdő-Gyarak >	7 21	8 01	Pósa >	7 19	2 15																						
Körös-Ladány >	10 47	6 20	Kőrösszeg >	8 11	7 47	Arpád >	7 39	8 27	Kötegyán >	7 07	2 40																						
Kéthalom >	11 05	7	Gyires >	8 33	8 12	Fekete-Bátor >	7 52	8 42	Kötegyán ind.	8 06	2 50																						
Déva-Ványa >	11 42	7 20	Uj-Palota >	8 47	8 27	Tenke >	8 17	9 17	Kötegyán >	8 15	3 21																						
Ózed >	12 06	7 36	Ósi >	9 03	8 46	Rippa >	8 41	9 46	Sarkad-Keresztur >	8 43	3 45																						
Gyoma >	12 28	7 44	Nagyvárad érk.	9 20	9 05	Mocsár-Gyanta >	8 53	9 59	Gyanta >	9 02	3 01																						
Nagyvárad—Dévaványa—Gyoma.							Gyoma—Dévaványa—Nagyvárad.							Vésztő—Kötegyán—Hollód.							Hollód—Kötegyán—Vésztő.												
	V. v.	Sz. v.		Sz. v.	V. v.		Sz. v.	V. v.		V. v.	V. v.		V. v.	V. v.																			
Nagyvárad ind.	5 47	1 30	Gyoma ind																														

Egy-két jó családból való,
2—3 középiskolát végzett fiú
fizetéssel felvétetik

tanulónak

a Szent László nyomdában.

HIRDE T É S E K

jutányos árban

felvétetnek a

„TISZÁNTÚL“

kiadóhivatalában.

**Uj biztostositó intézet
NAGYVÁRADON.**

A »Gazdák Biztosító Szövetkezete«
Nagyváradon vezérképviseletet létesített s
a nagyváradai üzlet vezetésével a **Leszá-
mitoló és Jelzálogbankot** bizta meg.
A vezérképviselet titkári teendőit

Kenyeres Sándor

az ismert biztosító szakember látja el.
A »Gazdák Biztosító Szövetkezete«
felöleli a **tűz-, jég- és életbiztosítá-
sok** összes formáit, kiválóan előnyös s
jutányos díjtételeit keszséggel bemutatja a

Nagyváradai Vezérképviselet
Leszámitoló és Jelzálogbank r. t.

Tisztességes és jellemes urak elő-
nyös feltételek mellett kerestetnek.

*Pártoljuk a hazai ipart! Ne vigyük pénzünket idegenbe,
hanem vásároljunk kizárólag magyar készítményü*

BÚTOROKAT

gyári árban, kezeség mellett a

Magyar Műbútorgyár Részvénytársaságnál
NAGYVÁRADON, FŐ-UTCA ELEJÉN.

Ipari és kereskedelmi vezető: PORJESZ HERMAN.

Teljes lakás- szálloda- és kávéházberendezések műipari vállalata.
Kivánatra tervek és költségvetések. — Telefon 421 szám.

**Vasöntőde
Nagyváradon.**

Van szerencsénk a t. közönség tudomására hozni, hogy

Tátray és Klier cég alatt

egy a mai kor vívmányaival felszerelt

VASÖNTÖDÉT nyitottunk.

melyben mindenféle vasöntések, gépalkatrészek gyorsan, jól és olcsón öntetnek. — Tisztelettel

Tátray Sándor és Klier Alajos Nagyvárad, Teleky-utca 35.

Moskovits Farkas és Társa

„Első nagyváradai cipő és csizmagyár“

A székesfővárosi m. kir. államrendőrség szerződéses szállítói

370 munkás és alkalmazott. Fiók gyártelep Budapesten. Tanonc internátus 24 belakó, 18 bejáró tanonc.

Készítünk kizárólag

kézimunkával a legfinomabb

s legtartósabb kivitelben

Férfi-, női
és gyermek-

cipőket, csizmákat

∴ francia, angol és
amerikai szabás sze-
rint s ezeket:

eredeti gyári szabott áron

Nagyvárad, Kossuth-u. 5. számú saját házunkban
(volt rendőrségi épület) **kicsinybeni eladási
üzletünkben árusítjuk.**

Különleges lábbelik katonatisztek, gazdászok, vasuti és postatisz-
tek, csendőrök és pénzügyőrök részére.

